

**ECOLOGISCH ONDERZOEK
KLINKERSTRAAT/PRINS
BERNHARDSTRAAT TE CLINGE**

ECOLOGISCH ONDERZOEK KLINKERSTRAAT/PRINS BERNHARDSTRAAT TE CLINGE

Kenmerk: 20210537/rap01
Versie: 2
Datum: 8 maart 2022

Auteur: D.D. (Daphne) Heuzen
Projectleider: D.L. (David) de Vos
Veldwerk: L. (Lieselotte) Veen en B. (Bastiaan) van de Wetering
Kwaliteitscontrole: D.L. (David) de Vos
Opdrachtgever: Juust B.V.
Goessestraatweg 17a
4421 AD Kapelle
Contactpersoon: Dhr. M. Waterman

Dit rapport is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud van de rapportage is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven.

© ATKB voor natuur en leefomgeving. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding. Foto's: ATKB.

ATKB ASSEN
STATIONSSTRAAT 29C
9401 KW ASSEN

ATKB MIDDELHARNIS
PRINS BERNHARDLAAN 147
3241 TA MIDDELHARNIS

ATKB WAARDENBURG
KOEWEISTRAAT 7
4181 CD WAARDENBURG

ATKB ZOETERMEER
LOUIS BRAILLELAAN 100
2719 EK ZOETERMEER

KVK 27 1771 40
BTW NL 8076 36 757B01
IBAN NL53 RABO 0160177529

INHOUD

1.	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	1
1.3	Leeswijzer	2
2.	Huidige en toekomstige situatie	3
2.1	Beschrijving huidige situatie	3
2.2	Werkzaamheden en toekomstige situatie	4
3.	Methode	5
3.1	Verwachte soorten en functies	5
3.2	Gierzwaluw	5
3.3	Vleermuizen	6
4.	Resultaten veldonderzoek	8
4.1	Inleiding	8
4.2	Gierzwaluw	8
4.3	Vleermuizen	8
4.4	Samenvatting	12
5.	Effectanalyse en maatregelen	13
5.1	Inleiding	13
5.2	Verblijfplaatsen	13
5.3	Foerageergebied	13
5.4	Vliegroutes	14
5.5	Ontheffing Wet natuurbescherming	14
6.	Conclusies	16
6.1	Functies en effecten voor vleermuizen	16
6.2	Maatregelen en ontheffing wet natuurbescherming	16
7.	Literatuur	17

I. INLEIDING

I.1 AANLEIDING

Het projectvoornemen is om op de hoek van de Klinkerstraat en Prins Bernhardstraat te Clinge vijf woningen met garageboxen te realiseren. Alvorens de bouwwerkzaamheden plaatsvinden, dient de huidige situatie compleet gesaneerd te worden. Hiervoor dienen de schuren die momenteel op het perceel staan gesloopt te worden en al het groen dient verwijderd te worden. In september 2020 heeft ATKB een quickscan Wet Natuurbescherming in het plangebied uitgevoerd (zie ATKB rapport met kenmerk p20289/rap01, versie 1, dd. 5 november 2020). Uit de beoordeling blijkt dat het plangebied geschikt is als nestlocatie voor huismus, gierzwaluw en als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Tevens is het plangebied geschikt als foerageergebied voor diverse soorten vleermuizen. In de quickscan is daarom geadviseerd een nader onderzoek naar huismus, gierzwaluw en vleermuizen uit te (laten) voeren.

Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Europese Habitatrichtlijn en zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Als gevolg van de werkzaamheden kunnen verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming overtreden worden.

Tijdens het nader onderzoek is onderzocht welke beschermde soorten en aantallen in het gebied voorkomen, en welke functie(s) het plangebied (en de directe omgeving) heeft voor deze soorten (nest- en verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes). Dit is essentieel om uitspraken te doen over de effecten op populaties van de beschermde soorten en de eventueel te nemen maatregelen. Ook geeft het duidelijkheid op de vraag of het indienen van een ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming bij de provincie noodzakelijk is.

I.2 DOEL

De doelstelling voor het nader onderzoek naar gierzwaluw en vleermuizen is geformuleerd in onderstaande onderzoeksvragen:

- Maken huismussen gebruik van het plangebied?
- Maken gierzwaluwen gebruik van het plangebied?
- Maken vleermuizen gebruik van het plangebied, en zo ja, welke soorten?
- Welke functie heeft het plangebied voor deze soorten (nestplaats, foerageergebied, vliegroute, zomer-, winter-, kraam- en/of paarverblijf)?
- Wat is de omvang en duurzame staat van instandhouding van de populatie die bij de ingreep betrokken is?
- Wat zijn de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op beschermde soorten, die (mogelijk) gebruik maken van het plangebied?
- Welke maatregelen dienen te worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen of te beperken?
- Welke maatregelen moeten worden uitgevoerd om aan de zorgplicht te voldoen?
- Welke maatregelen worden er getroffen om zorgvuldig handelen ten aanzien van de aangetroffen soorten te garanderen?
- Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing Wet natuurbescherming aan te vragen?

I.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 is een beschrijving van het plangebied en de geplande werkzaamheden weergegeven. Hoofdstuk 3 gaat in op de methode van het nader onderzoek en in hoofdstuk 4 worden de resultaten besproken. In hoofdstuk 5 worden de effecten bepaald van het plan op de beschermde soorten die gebruik maken van het plangebied. Hier worden ook maatregelen voorgesteld om zorgvuldig te handelen ten aanzien van beschermde soorten. Ook wordt beargumenteerd of een ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Het laatste hoofdstuk geeft een samenvattende conclusie van de bevindingen uit deze rapportage.

2. HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

2.1 BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE

Het plangebied betreft een perceel op de hoek van de Klinkerstraat en Prins Bernhardstraat te Clinge (zie Figuur 1). Het betreft enkele stallen en loodsen en een volledig begroeide verlaten paardenbak. Op het perceel zijn tevens enkele struiken aanwezig en het is omsloten door een heg. In het plangebied zijn geen bomen hoger dan 6 meter aanwezig. In Figuur 2 zijn enkele impressiefoto's van het plangebied weergegeven.

Figuur 1. Globale ligging plangebied (rood). Bron ondergrond: links OpenStreetMap, rechts GoogleMaps.

Figuur 2. Impressiefoto's van het plangebied ten tijde van de quickscan.

2.2 WERKZAAMHEDEN EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

De geplande werkzaamheden bestaan uit het volledig saneren van het perceel. Hierbij wordt al het groen van het perceel verwijderd en worden ook de schuren gesloopt. Vervolgens zullen er vijf woningen met garageboxen gebouwd worden.

3. METHODE

3.1 VERWACHTE SOORTEN EN FUNCTIES

In september 2020 heeft ATKB een ecologische quickscan uitgevoerd voor het plangebied (zie ATKB rapport kenmerk p20289/rap01, versie 1, dd. 5 november 2020). Uit de quickscan is naar voren gekomen dat de aanwezige bebouwing geschikt zijn als nestlocatie voor huismus en gierzwaluw en als zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaats voor gebouwbewonende soorten als gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Er waren geen geschikte holtes en/of spleten aangetroffen in de bomen binnen het plangebied, waardoor verblijfplaatsen van boombewonende soorten als rosse vleermuis kunnen worden uitgesloten. Het plangebied is tevens geschikt als niet-essentieel foerageergebied voor alle in de buurt voorkomende vleermuissoorten.

3.2 HUISMUS

Het huismus onderzoek is uitgevoerd aan de hand van het Kennisdocument Huismus van BIJ12 en het soortinventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). ATKB is als lid aangesloten bij het NGB. Het soortinventarisatieprotocol geeft aan dat er minstens twee inventarisatieronden nodig zijn om de verschillende functies van het gebied voor huismussen in kaart te brengen. Indien de bezoeken worden uitgevoerd in de optimale broedperiode (1 april t/m 15 mei) zijn twee bezoeken voldoende. Indien dit niet mogelijk is, zijn er in totaal vier bezoeken nodig in de geschikte periode 10 maart t/m 20 juni.

Voor het project zijn twee onderzoeksrondes uitgevoerd in de optimale broedperiode van 1 april en 15 mei 2021. De veldbezoeken zijn uitgevoerd onder voor huismussen geschikte weersomstandigheden (zie Tabel 1). Dit betekent een niet te koude temperatuur, droog en weinig wind.

Tijdens de veldbezoeken zijn de bebouwing en de omgeving geobserveerd en is in het bijzonder gelet op aanwezigheid van broedende huismussen. De waargenomen zingende mannetjes, de aanwezigheid van paartjes en/of nestbouw zijn daarbij genoteerd. Tevens is gelet op ander gedrag van huismussen, zoals foerageren en zandbaden. Beide veldbezoeken zijn uitgevoerd door één persoon. Tabel 1 geeft een overzicht van de data en omstandigheden waarop de verschillende onderzoeken zijn uitgevoerd.

Tabel 1 Algemene gegevens van de uitgevoerde huismus onderzoeksronden

Ronde	Datum	Zon op	Weersomstandigheden	Onderzoek gericht op
1	21-04-2021	06:31	8 °C, droog, half bewolkt, windkracht 3 Bft uit N richting	Nestplaats, foerageergebied en overige functies huismus
2	05-05-2021	06:04	7 °C, droog, bewolkt, windkracht 3 Bft uit W richting	

3.3 GIERZWALUW

Het gierzwaluw onderzoek is uitgevoerd aan de hand van het Kennisdocument gierzwaluw van BIJ12 en het soortinventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). ATKB is als lid aangesloten bij het NGB. Het soortinventarisatieprotocol geeft aan dat er drie inventarisatieronden nodig zijn om de aanwezigheid van nestplaatsen van gierzwaluwen in kaart te brengen. De bezoeken moeten worden uitgevoerd in het broedseizoen tussen 1 juni en 15 juli, waarvan minimaal één bezoek in de periode dat er jongen aanwezig zijn (tussen 20 juni en 7 juli). De onderzoeken dienen rond zonsondergang plaats te vinden aangezien dit de meest geschikte tijd is om het invliegen van gierzwaluwen waar te nemen.

Voor het project zijn drie onderzoeksronden verspreid over vier veldbezoeken uitgevoerd tussen 1 juni en 15 juli 2021. Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd onder voor gierzwaluwen geschikte weersomstandigheden (droog, zie ook Tabel 2). Ronde 1 en 2 van het gierzwaluw onderzoek zijn gecombineerd uitgevoerd met ronde 2 en 3 van het vleermuisonderzoek (zie paragraaf 3.4). De veldbezoeken zijn uitgevoerd met 2 of 3 personen. Tabel 2 geeft een overzicht van de data en omstandigheden waarop de verschillende onderzoeken zijn uitgevoerd.

Tabel 2 Algemene gegevens van de uitgevoerde gierzwaluw onderzoeksronden.

Ronde	Datum	Starttijd	Eindtijd	Zon onder	Aantal veldwerkers	Weersomstandigheden	Onderzoek gericht op
1*	05-06-2021	21:00	00:06	22:06	2	15 °C, droog, bewolkt en windkracht 2 Bft uit WNW richting	Nestplaatsen van gierzwaluw
2*	01-07-2021	21:00	00:06	22:06	2	15 °C, droog, bewolkt en windkracht 2 Bft uit W richting	
3	13-07-2021	21:00	22:30	21:58	3	18 °C, droog, bewolkt en windkracht 2 Bft uit N richting	

* gecombineerd met vleermuisonderzoek

3.4 VLEERMUIZEN

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd aan de hand van het landelijk vastgestelde protocol voor vleermuisonderzoek (versie 2021). Dit is een door de Zoogdiervereniging, het bevoegd gezag en het Netwerk Groene Bureaus (NGB) goedgekeurde methodiek. ATKB is als lid aangesloten bij het NGB. Het vleermuisprotocol geeft aan dat meerdere onderzoeksronden nodig zijn om de verschillende functies van het gebied voor vleermuizen in kaart te brengen. De bezoeken moeten worden uitgevoerd in de vleermuis actieve periode tussen 1 april en 1 november.

Met behulp van een batdetector van het type Pettersson D240x of gelijkwaardig en zichtwaarnemingen kunnen verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen worden vastgesteld. Een batdetector zet de voor mensen onhoorbare geluiden van vleermuizen om in hoorbare geluiden. Aan de hand van frequentie en ritme van de geluiden is het mogelijk om de vleermuissoorten te onderscheiden. Bepaalde vleermuisgeluiden (bijvoorbeeld van de groep *Myotis*) zijn in het veld lastiger te herkennen. Van deze geluiden zijn daarom met behulp van een opnameapparaat (Edirol R-09HR) gekoppeld aan de batdetector opnames gemaakt en deze zijn achteraf op kantoor met behulp van het programma Batsound geanalyseerd.

Voor het project zijn vier onderzoeksronden uitgevoerd in de periode april t/m oktober. Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd onder voor vleermuizen geschikte weersomstandigheden (zie Tabel 3). Dit betekent een temperatuur boven de 10 graden, droog en weinig wind (windkracht 5 of minder).

Tijdens de eerste twee veldbezoeken is op verschillende tijdstippen met behulp van de batdetector gepost op verschillende strategische locaties zodat in- en uitvliegende vleermuizen goed konden worden waargenomen. Met de laatste twee onderzoeken zijn er meerdere ronden om het plangebied en door de omgeving gelopen om de roepactiviteit en eventueel zwermgedrag te onderzoeken. Hierbij werd steeds op andere plekken gepost. Tijdens alle bezoeken is ook de functie van het omliggende terrein nader bekeken. Door het formaat van het plangebied zijn de onderzoeken naar zomer- en kraamverblijfplaatsen uitgevoerd met twee personen. De onderzoeken naar de paarverblijfplaatsen zijn tevens met twee personen uitgevoerd. Tabel 1 geeft een overzicht van de data en omstandigheden van de verschillende onderzoeken.

Tabel 3 Algemene gegevens van de uitgevoerde onderzoeksronden

Ronde	Datum	Starttijd	Eindtijd	Zon op/ onder	Weersomstandigheden	Onderzoek gericht op
1	03-06-2021	03:25	05:25	03:25	18 °C, droog, bewolkt en windkracht 1 Bft uit WZW richting	Kraamverblijven, zomerverblijven, vliegroutes, foerageergebied
2*	05-06-2021	21:00	00:06	22:06	15 °C, droog, bewolkt en windkracht 2 Bft uit WNW richting	
3*	01-07-2021	21:00	00:06	22:06	15 °C, droog, bewolkt en windkracht 2 Bft uit W richting	
4	01-09-2021	23:00	01:00	20:30	17 °C, droog, half bewolkt en windkracht 1 Bft uit N richting	Paarverblijven, winterverblijven, vliegroutes, foerageergebied
5	28-09-2021	22:00	00:00	19:30	13 °C, droog, bewolkt en windkracht 2 Bft uit ZW richting	

* gecombineerd met gierzwaluwonderzoek

4. RESULTATEN VELDONDERZOEK

4.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de uitgevoerde naderonderzoeken besproken. In de volgende paragrafen wordt ingegaan op de functies van het gebied voor gierzwaluw (paragraaf) en vleermuizen (paragraaf). Bij de bespreking van de resultaten over vleermuizen, wordt naast de functie ook besproken om welke soorten vleermuizen het gaat.

4.2 HUISMUS

4.2.1 WAARNEMINGEN

Nestplaatsen zijn essentiële onderdelen van het leefgebied van huismussen. Daarnaast verlangen huismussen andere elementen in hun leefomgeving als plekken om te zandbaden, drinkwater, goede beschutting en geschikte open/laag begroeide foerageergebieden. In het nader onderzoek zijn geen huismussen in of nabij het plangebied waargenomen, waardoor dergelijke functies met zekerheid zijn uitgesloten in en nabij het plangebied.

4.2.2 CONCLUSIE

Er zijn geen (essentiële functies voor) huismussen in en nabij het plangebied aangetroffen.

4.3 GIERZWALUW

4.3.1 WAARNEMINGEN

Nestplaatsen zijn essentiële onderdelen van het leefgebied van gierzwaluwen. Gierzwaluwen overwinteren buiten Nederland, maar keren elk jaar terug naar hetzelfde nest. Doordat gierzwaluwen hoog in de lucht foerageren en hiervoor ook grote afstanden afleggen naar geschikte gebieden, is er in dit onderzoek alleen naar nestindicerend gedrag en aanwezigheid van nestplaatsen gekeken. Gedurende geen van de veldbezoeken zijn er (nestindicerend gedrag van) gierzwaluwen in en rond het plangebied waargenomen.

4.3.2 CONCLUSIE

Er zijn geen gierzwaluwen in/nabij het plangebied waargenomen, waardoor nestlocaties van gierzwaluw met zekerheid kunnen worden uitgesloten.

4.4 VLEERMUIZEN

Binnen het plangebied zijn de volgende vleermuissoorten waargenomen:

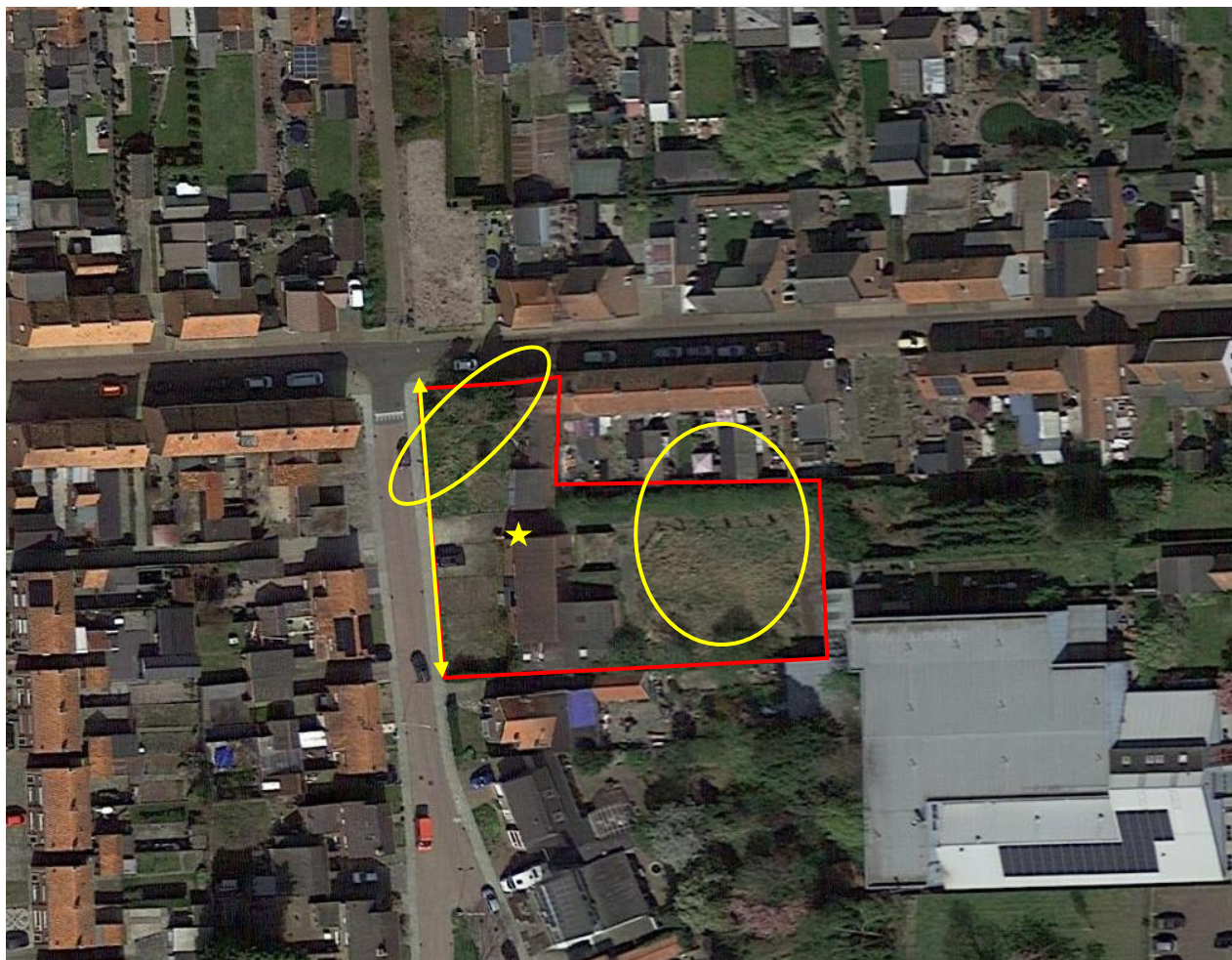
- Gewone dwergvleermuis (GD)
- Rosse vleermuis (RV)

Het gaat hier om gebouwbewonende vleermuizen (GD) en boombewonende vleermuizen (RV). Verblijfplaatsen zijn essentiële onderdelen van het leefgebied. Het plangebied is onderdeel van een niet-essentieel foerageergebied en vliegroute. Om deze reden is er hieronder onderscheid gemaakt tussen deze drie onderdelen.

4.4.1 WAARNEMINGEN

Gedurende alle onderzoeksrondes zijn circa drie vrijwel constant aanwezige foeragerende en enkele overvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen. In bezoek 2 en 4 is ook een hoog overvliegende rosse vleermuis gehoord, maar deze is niet gezien. De waarnemingen zijn weergegeven op kaart, zie hiervoor Figuur 3. De cirkels en de pijlen geven bij benadering de locatie van de vleermuizen aan.

Er zijn twee invliegende gewone dwergvleermuizen aangetroffen in het plangebied. De locatie is weergegeven op kaart (zie Figuur 3) en op foto (zie Figuur 4). Er zijn tijdens de laatste twee onderzoeksrondes geen zwermende vleermuizen en paaractiviteit waargenomen.

Figuur 3. Locaties van waargenomen vleermuizen in/nabij het plangebied (rood). Gele pijlen voor langs vliegende gewone dwergvleermuizen, gele cirkels voor foeragerende gewone dwergvleermuizen en een gele ster voor zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis. Bron ondergrond: GoogleMaps.

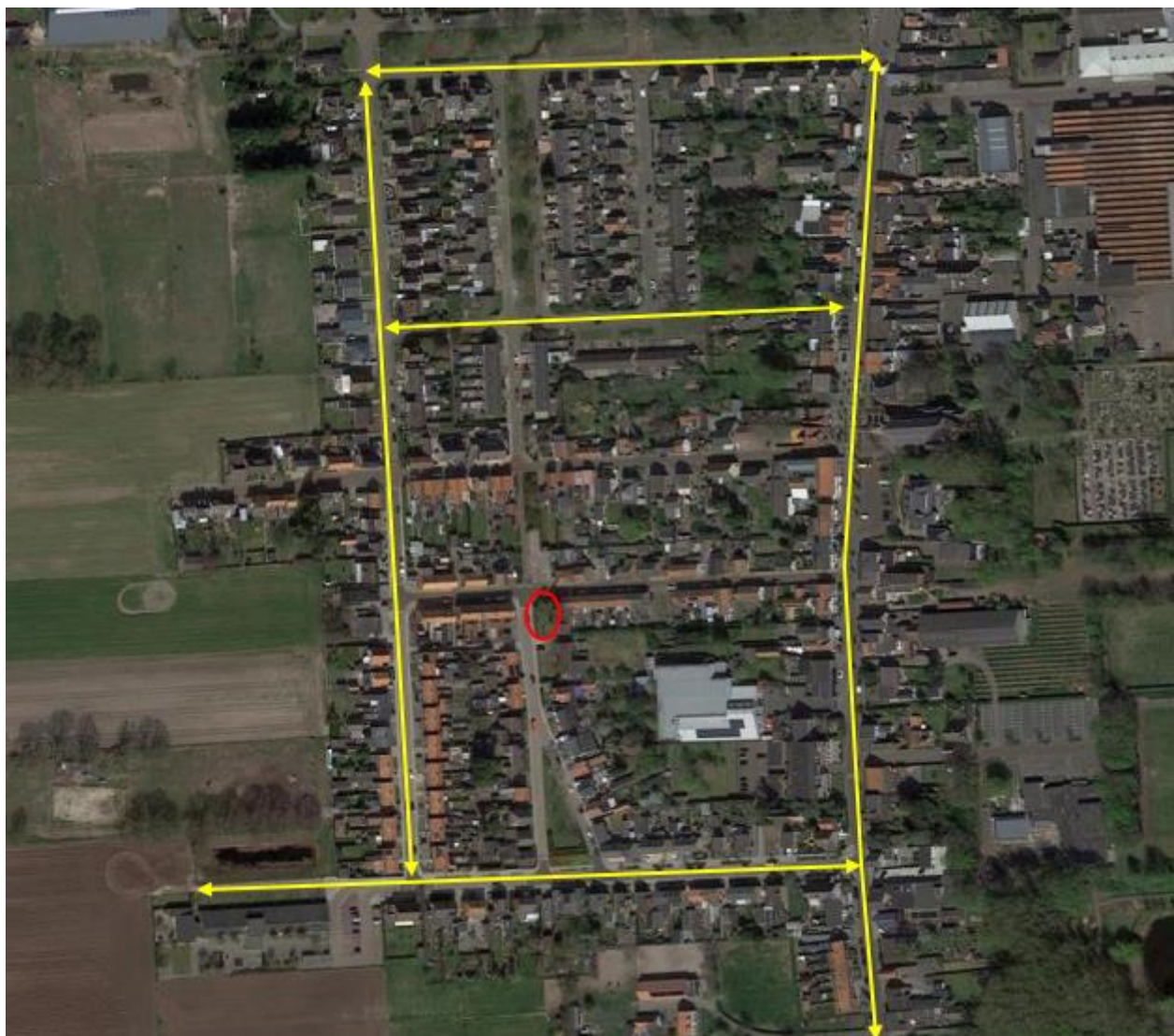
Figuur 4. Waargenomen invliegopening van twee gewone dwergvleermuizen.

Verblijfplaatsen

De stal is geschikt door de aanwezigheid van openingen onder de dakrand. In deze bebouwing is een zomerverblijfplaats voor twee gewone dwergvleermuizen aanwezig. Door het ontbreken van een spouw of andere holten in dit gebouw welke een redelijk stabiel microklimaat bieden, is een functie als winterverblijfplaats uitgesloten. De bomen in en rondom het plangebied hebben geen geschikte holten en/of spleten om te dienen als verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten. Een functie voor vleermuizen in het woonhuis wordt uitgesloten.

Vliegroutes

De bebouwing vormt een onderdeel van een lijnvormige structuur in het landschap en vormt mogelijk (een onderdeel van) een vliegroute voor circa drie gewone dwergvleermuizen. Door de parallel lopende alternatieve vliegroutes in de directe omgeving (zie Figuur 5), gaat het hier om een niet-essentiële vliegroute.

Figuur 5. Er zijn voldoende alternatieve foerageergebieden (alle groenstructuren) en vliegroutes (gele pijlen) voor vleermuizen in de directe omgeving van het plangebied (rood). Bron ondergrond: Google Maps.

Foerageergebied

Het plangebied is geschikt als niet-essentieel foerageergebied. Het gebied is geschikt door de aanwezige groenstructuren. Gedurende de veldrondes zijn ook vrijwel constant drie foeragerende gewone dwergvleermuizen aangetroffen (zie Figuur 3). Deze vleermuizen maakten gebruik van de begroeide delen van het plangebied. Het plangebied fungeert als niet-essentieel foerageergebied aangezien er in de omgeving voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig zijn in de vorm van groenstructuren (zie Figuur 5).

4.4.2 CONCLUSIE

Er is één zomerverblijfplaats van twee gewone dwergvleermuizen in de stal aanwezig. De groenstructuren in het plangebied fungeren als niet-essentieel foerageergebied en de bebouwing van het plangebied fungeert als onderdeel van een niet-essentiële vliegroute.

4.5 SAMENVATTING

Tabel 4 geeft een samenvatting van de relevante soorten en de (essentiële) functies voor de onderzochte soorten binnen het plangebied. Een kaart met de locatie van de aangetroffen verblijfplaats is opgenomen in Figuur 3. Voor gewone dwergvleermuis zijn de kraam-, paar- en winterperiode niet als kritische periode opgenomen, doordat deze functies binnen het plangebied ontbreken. Doordat er geen huismussen en gierzwaluwen in/nabij het plangebied zijn waargenomen, worden deze in het vervolg van dit rapport niet verder besproken.

Tabel 4 Samenvatting aangetroffen nesten/verblijfplaatsen en andere essentiële functies van het plangebied.

Aanwezige beschermde soort i.h.k.v. de aanvraag	Essentiële functie(s) van het plangebied voor de soort	Aantal	Kritische periode voor de soort aanwezig in het plangebied
Huismus	Geen.	N.v.t.	N.v.t.
Gierzwaluw	Geen	N.v.t.	N.v.t.
Vleermuizen	Verblijfplaats onder de dakrand van de stal.	1 zomerverblijfplaats in gebruik door 2 gewone dwergvleermuizen	Geen

5. EFFECTANALYSE EN MAATREGELEN

5.1 INLEIDING

In deze paragraaf wordt een effecteninschatting gedaan van het plan op de aanwezige vleermuizen in het plangebied. In de volgende paragraaf wordt duidelijk welke effecten kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

De geplande werkzaamheden bestaan uit het volledig saneren van het perceel. Hierbij wordt al het groen van het perceel verwijderd en worden ook de schuren gesloopt. Vervolgens zullen er vijf woningen met garageboxen gebouwd worden. Er is één zomerverblijfplaats aanwezig binnen het plangebied, welke in gebruik is door twee gewone dwergvleermuizen. Door het verwijderen van de groenstructuren gaat het niet-essentiële foerageergebied verloren. Tevens gaat door de sloop van de bebouwing mogelijk een deel van de niet-essentiële vliegroute verloren.

5.2 VERBLIJFPLAATSEN

5.2.1 EFFECTEN

De aangetroffen verblijfplaats bevond zich onder de dakrand van de stal. Bij de sloop van de bebouwing gaat deze verblijfplaats permanent verloren. Dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming (Wnb). Tevens kunnen bij onzorgvuldig handelen aanwezige vleermuizen worden verwond of gedood. Dit is tevens een overtreding op de Wnb.

5.2.2 MAATREGELEN

Door het permanent verdwijnen van een verblijfplaats voor twee gewone dwergvleermuizen, is het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen noodzakelijk. Voor het nemen van deze maatregelen en het uitvoeren van de werkzaamheden is een ontheffing op de Wnb (zie paragraaf 5.5) benodigd.

5.3 FOERAGEERGEBIED

5.3.1 EFFECTEN

Door het verdwijnen van de groenstructuren gaat het foerageergebied verloren. Tevens kunnen bij de werkzaamheden tijdelijke effecten op (nabij gelegen) foerageergebied van vleermuizen optreden als tijdens de werkzaamheden extra kunstmatige verlichting gedurende de nacht wordt gebruikt in de vleermuis actieve periode (1 april tot 1 november). Door deze (bouw)verlichting kan tijdelijke verstoring van vleermuizen tijdens het foerageren optreden. Doordat het hier om niet-essentieel foerageergebied gaat, zijn geen van deze verstoringen een overtreding van de Wnb.

5.3.2 MAATREGELEN

De tijdelijke effecten op foerageergebieden door lichtverstoring kunnen worden voorkomen door in de periode april t/m oktober enkel werkzaamheden bij daglicht uit te voeren zodat er geen extra verlichting aanwezig is gedurende de nacht. Buiten de periode april t/m oktober zijn er geen beperkingen m.b.t. het gebruik van tijdelijke verlichting tijdens de werkzaamheden.

De permanente effecten op foerageergebieden kunnen geminimaliseerd worden, door zoveel mogelijk groenstructuren te behouden.

5.4 Vliegroutes

5.4.1 Effecten

Het verdwijnen van de bebouwing onderbreekt voor een klein deel de lijnvormige structuur. Echter, doordat aan de andere zijde van de weg de bebouwing behouden blijft, behoudt de straat zijn functie als vliegroute. Bij de werkzaamheden kunnen wel tijdelijke effecten op de vliegroutes van vleermuizen optreden als tijdens de werkzaamheden extra kunstmatige verlichting gedurende de nacht wordt gebruikt in de vleermuis actieve periode (1 april tot 1 november). Door deze (bouw)verlichting kunnen de vliegroutes tijdelijk ongeschikt raken. Doordat het hier om een niet-essentiële vliegroute gaat, is deze verstoring geen overtreding van de Wnb.

5.4.2 Maatregelen

De tijdelijke effecten op de vliegroutes door lichtverstoring kunnen worden voorkomen door in de periode april t/m oktober enkel werkzaamheden bij daglicht uit te voeren zodat er geen extra verlichting aanwezig is gedurende de nacht. Buiten de periode april t/m oktober zijn er geen beperkingen m.b.t. het gebruik van tijdelijke verlichting tijdens de werkzaamheden.

5.5 ONTHEFFING WET NATUURBESCHERMING

Door het permanent verdwijnen van een verblijfplaats en het moeten toepassen van mitigerende en compenserende maatregelen, worden verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden (artikel 3.5 lid 2 en lid 4). Om deze reden dient er een ontheffing te worden aangevraagd.

Voor de aanvraag geldt het volgende beoordelingskader:

- In welke mate wordt de functionaliteit van de vaste voortplantingsplaats en de rust- en/of verblijfplaats aangetast door de voorgenomen activiteiten?
- Is er een wettelijk belang (artikel 3.8 lid 5)? Bescherming van flora en fauna; Volksgezondheid of openbare veiligheid; Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten
- Is er een andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging) voor de volgende zaken mogelijk? Zoals de locatie, de inrichting op de locatie, de wijze van uitvoering van de werkzaamheden;
- Komt de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie niet in gevaar?

Als de werkzaamheden niet kunnen voldoen aan het hierboven vermelde beoordelingskader is een ontheffing niet mogelijk. De ecologische functionaliteit van de soort mag op geen enkel moment, ook niet tijdelijk, in het geding komen. Bij (tijdelijke) verstoring (dus ook het “laten verhuizen” van vleermuizen naar de alternatieve verblijfplaats) is een ontheffingsaanvraag nodig. Voor deze aanvraag is een activiteitenplan nodig waarin de mitigerende en compenserende maatregelen, een onderbouwing van het wettelijk belang en een alternatievenafweging zijn opgenomen.

De aanvraag kan worden ingediend bij het bevoegd gezag. In deze kan de aanvraag worden ingediend bij het bevoegd gezag: de provincie Zeeland. De doorlooptijd van een ontheffingsprocedure Wet natuurbescherming bedraagt momenteel circa 4 tot 5 maanden, maar dit kan soms langer duren. Na de vergunningsverlening dienen de te nemen maatregelen te worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol, zodat de aannemer een duidelijk overzicht van de te nemen stappen heeft. De werkzaamheden dienen begeleid te worden door een ter zake kundige.

Voordat ontheffing wordt verkregen mogen geen sloopwerkzaamheden worden uitgevoerd of vleermuiswerende maatregelen worden genomen. Na het verkrijgen van de ontheffing kunnen deze werkzaamheden wel doorgang vinden. De eerste periode waarin dit kan (na verlening van de ontheffing) is naar verwachting mei 2022.

6. CONCLUSIES

6.1 FUNCTIES EN EFFECTEN

Het projectvoornemen is om op de hoek van de Klinkerstraat en Prins Bernhardstraten te Clinge vijf woningen met garageboxen te realiseren. Alvorens de bouwwerkzaamheden plaatsvinden, dient de huidige situatie compleet gesaneerd te worden. Hiervoor dienen de schuren die momenteel op het perceel staan gesloopt te worden en al het groen dient verwijderd te worden. Er is nog geen planning bekend.

Uit het vleermuisonderzoek blijkt dat er één zomerverblijfplaats aanwezig is binnen het plangebied, welke in gebruik is door twee gewone dwergvleermuizen. Het plangebied wordt tevens gebruikt door circa drie gewone dwergvleermuis als niet-essentiële vliegroute en foerageergebied.

Bij de sloopwerkzaamheden gaat de aanwezige verblijfplaats permanent verloren. Door het verwijderen van de groenstructuren, gaat tevens het niet-essentiële foerageergebied verloren. Tot slot is er tevens een tijdelijke verstoring bij het gebruik van tijdelijke extra kunstmatige (bouw)verlichting gedurende de nacht in de vleermuis actieve periode (april t/m oktober).

6.2 MAATREGELEN EN ONTHEFFING WET NATUURBESCHERMING

Om de effecten op vleermuizen en een overtreding van de wet natuurbescherming te voorkomen zijn de volgende maatregelen nodig:

- Het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen is noodzakelijk. Voor het nemen van deze maatregelen en het uitvoeren van de werkzaamheden is een ontheffing op de Wnb benodigd.
- In de periode april t/m oktober enkel werkzaamheden bij daglicht uitvoeren zodat er geen extra verlichting aanwezig is gedurende de nacht. Wanneer dit niet mogelijk is, dient er gebruik gemaakt te worden van gerichte (LED) armaturen welke de omgeving en groenstructuren onverlicht laten.
- Groenstructuren zoveel mogelijk behouden, zodat zo min mogelijk foerageergebied verdwijnt.

7. LITERATUUR

ATKB, 2020. *Quickscan Wet natuurbescherming Klinkerstraat/Prins Bernhardstraat, Clinge*, versie 1, dd. 5 november 2020

Kennisdocument gewone dwergvleermuis, versie 1.0, juli 2017, BIJ 12

Vleermuisprotocol 2021. Netwerk Groene Bureaus (NGB) en Zoogdiervereniging.

